

A Várhegy csuszamlása eddig egymillió pengő kárt okozott

**A főváros által meghívott külső szakértők még pénteken is vizsgálják a veszélyeztetett területet
Radikális intézkedések készülnek**

(Saját tudósítónktól.) A Pesti Napló már jelentette, hogy szerda éjszaka a polgármester elnöklésével rögtönzött ülést tartottak a várhegyi hegycsuszamlás ügyében. A polgármesternek az volt az álláspontja, hogy **radikális intézkedésre van szükség és egy percig sem szabad tovább várni.** Beszéltek azokról a házakról is, amelyeknek lebontását feltétlenül el kell rendelni. A polgármester azért kívánta a sürgős és gyors intézkedést, mert olyan **jelentéseket kapott, hogy a veszélyben forgó házak lakóinak élete is bajba kerülhet.** A rögtönzött értekezlet késő éjszaka úgy döntött, hogy **külső szakértőket is bevonnak a tárgyalásokba,** mert vagyonjogi kérdések is felmerülhetnek. Ha a főváros elrendeli a házak lebontását, úgy esetleg kártérítés kötelezettsége felmerül.

A szakértők munkája

A főváros Sándy Gyula, Hüttl Dezső és Mihálics Győző egyetemi tanárokat kérte fel szakértőül. A tervbevett helyszíni szemlét megtartották és utána a város házán zárt ajtók mögött tanácskozott a bizottság. A helyszíni szemlén a külső szakértőkön kívül Lamotte Károly alpolgármester, Király Kálmán, Wossala Sándor és Morvay Endre tanácsnokok, Szemethy Károly tisztifőgyőző, Kazinczy Gábor és Viola Rezső műszaki főtanácsosok, Demeter Dezső műszaki tanácsos, továbbá Papp Ferenc és Plósz Pál, a Vízművek és Elektromos Művek igazgatói, valamint Bordás Lajos, a Gázművek igazgatója jelentek meg a helyszíni szemlén. A Közmunkatanácsot Algyay-Huber Pál alelnök és Kaffka Péter főmérnök, a főkapitányt Peregriny Géza rendőrfőtanácsos képviselte. Az első kerületi kapitányság tisztikara Urs Nándor rendőrtanácsosnak, a kapitányság vezetőjének vezetésével vett részt a szemlén.

A bizottság az egész veszélyeztetett területet bejárta. Elrendelték a gáz-, víz- és villanyvezetékek kikapcsolását, **nehogy a hegycsuszamlás nagyobb károkat okozva a közművekben, a távolabbi vidék is gáz, víz és villany nélkül maradjon.**

Megvizsgálták az Attila uca 85. számú felken folyó támfalépítkezést, valamint az Attila uca 37. számú telekről a Lógodi uca útteste alá nyúló alagutakban végzett munkálatokat. Ezeket az alagutakat **betonnal töltik ki.**

A szakértő műegyetemi tanárok azt a véleményt fejezték ki, hogy **életveszély egyelőre nincs, a megrepedezett házak lebontását még nem kell elrendelni, de legsürgősebben folytatni kell a támfalépítkezéseket.** A rendőrség kordonnal veszi körül az egész csúszó területet és azok számára, akiknek ezen a részen valami dolguk van, **külön igazolványt ad ki.** A három szakértő egyetemi tanár pénteken délelőtt újabb szemlét tart s azután terjesztik végleges szakvéleményüket a főváros műszaki vezetősége elé.

A csütörtök délelőtti helyszíni szemle során megtekintették a Lógodi uca 59. számú kilakoltatott házzal szemben álló Lógodi uca 62. számú kétemeletes modern házat. Egyesek véleménye szerint ennek a háznak lakóit is ki kellene lakoltatni. Ugy volt, hogy még csütörtökön kiköltöztetik a ház lakóit, ellenben délután a főváros vezetősége úgy döntött, hogy **egyelőre nem költöztetik ki a lakókat, mert életveszedelem esete nem forog fenn, ellenben megvárják a külső szakértők pénteki vizsgálatát.** A három külső szakértő pénteken délben már beterjeszti hivatalos jelentését.

Mi az oka a hegycsuszamlásnak?

Két hónapja csúszik már a Várhegy Vérmező felé eső oldala, már hét ház kilakoltatását rendelték el, egy házat le is bontottak, de **eddig semmi olyan intézkedést nem tudtak végrehajtani, amellyel a Várhegy csuszamlását megakadályozhatták volna.** A nagyközönséget első sorban az érdekli, hogy **mi az oka a hegycsuszamlásnak és emberi erővel meg lehetett volna akadályozni a bajt?** A város házán az a felfogás alakult ki, hogy **először tegyék meg a szükséges intézkedéseket és azután majd ráérnek a hegycsuszamlás okát pontosan megállapítani.**

Mindenesetre az abnormális időjárás hozzájárult a bajokhoz. Az idén nem volt semmi fagy és az állandó esőzések alámosták a talajt. Ha lett volna az idén is hideg időjárás, úgy a fagyos réteg jobban tartotta volna a földszavakat. A lassú esőzés, a folytonos csapadék behatolása jobban meglazítja a talajt, mint egy hirtelen felhőszakadás. Az aránylag meredek hegyoldalon hatalmas házak vannak, amelyek súlyos terhet képviselnek. **Ez a nagy súly erősen érezteti hatását a talajra és így történhettek ezek a komoly bajok.**

Az Attila uca 87. számú ház lebontása indította meg a hegycsuszamlást, a régi épületet lebontották, eddig már felépítették a pincét és az első emeletet. A hegycsuszamlás ekkor kezdődött meg. Az első zúrzavarban a bajokon úgy akartak segíteni, hogy a beomlott földrétegeket egyszerűen kiásták és eltávolították. Kiderült, hogy ez az intézkedés még csak növelte a bajt, mert a föld újra benyomult a kiástott helyekre és a földcsu-

szamlás még nagyobb lendületet kapott. A 89. számú ház újonnan épült, itt támfal építését írták elő, ezt a kikötést **nem hajtották végre,** úgyhogy ott most csak egy rézsű van. Eppen ezért a főváros itt is azonnal intézkedett a védelmi berendezésről. Ugyancsak meg kellett védeni a 85. számú házat is.

Egymillió pengő a kár

E pillanatban senki sem tudja megállapítani, **milyen nagy a kár,** de a főváros szakértőinek véleménye szerint **legalább egymillió pengő körül mozog.** A veszély olyan fenyegető, hogy **nem érnék rá azt eldönteni, hogy ezt a kárt ki fogja viselni.**

A főváros eddig a következő védőmunkálatokat rendelte el:

1. Az Attila uca 85. számú háznál támfalat építettek. A támfal két részből áll. Mind a két támfal már készen van.

2. Ugyanebből a házból kiinduló és a Lógodi ucai úttest alá érő pincék üregeit, amelyeknek nagyrésze beszakadt már, **betöltötték és részben betöltik.**

3. A csuszamlás megakadályozására egy német eljárás szerint a veszélyeztetett helyen **lyukakat fúrnak és mesterséges módon sűrítik a talajt.** Magas nyomással, cementtel tömök ki a mesterséges lékeket és a cement benyomul a már meglazult földrétegbe és talán ezzel a rendszerrel sikerül a további omlásokat feltartóztatni. A szakértők véleménye ebben a tekintetben is megoszlik. Egyesek szerint ezzel a rendszerrel nem sokat lehet elérni, hiszen mozgó talajról van szó, amelyet már a mozgásban megakasztani képtelenség.

4. A Lovas út és a Lógodi uca útteste alatt,

ahogy hivatalosan mondják: **»dolják a közműveket.** Ez azt jelenti, hogy állandóan ellenőrzik, milyen eltolódások állnak elő a közműveknél. Ott, ahol az úttest eltolódott, a csatornák is veszélyben forognak, ezeknek átépítésére is gondolni kell. A csatornák helyzetét naponta vizsgálják.